

Bossen en velden vormen ritme en contrast.

Ieder veld heeft een eigen thema.

Ruimte die bestemd is voor de bezoekers op de verschillende velden.

Ontsluitingsprincipe: de kleuren geven aan hoe de bezoekers naar de themavelden kunnen wandelen.

In het themaveld 'Relax & Heal' is gebruik gemaakt van organische vormen.

Tuinbouw wordt in het themaveld 'World Show Stage' gekoppeld aan kunst en cultuur.

Vier jaar om een 66 hectare omvattend gebied om te toveren tot de Floriade 2010, een tuinbouwbelevenis waar je 'u' tegen zegt. Ziedaar kort en simpel gezegd de opdracht waarmee hoofdontwerper John Boon van Arcadis aan de slag ging. Inmiddels is de helft van de beschikbare tijd verstreken. Samen met Evelien De Mey, landschapsontwerper bij Copijn Tuin- en Landschapsarchitecten, kijkt hij hoe het ervoor staat op het terrein langs de A73.

Zo'n drieënhalve jaar geleden kwam bij Arcadis de vraag binnen om de Floriade 2012 vorm te geven, de technische uitwerking en fysieke uitvoering te doen en het geheel projectmatig te begeleiden. Maar voordat landschapsarchitect John Boon achter zijn tekentafel kon kruipen, moest hij eerst rekening houden met een aantal voorwaarden die in het concept naar voren moesten komen. Zo lag daar bijvoorbeeld de evaluatie van de vorige Floriade van 2002 in de Haarlemmermeer, met de veelzeggende titel 'Refresh'. Boon: 'Het begrip wereldtuinbouwtenoonstelling had een oppoetsbeurt nodig. De moderne economie draait om 'beleving'. Vandaar dat er een omslag van 'productie-tenoonstelling' naar 'groene beleving' moest worden gemaakt.' Om dit laatste begrip handen en voeten te geven, kregen de vijf in het evaluatie-rapport aangedragen actuele tuinbouwthema's elk een eigen plaats op het terrein. Ook de vormgeving werd op de thema's afgestemd (zie kader en plattegrond). Voor de routing werd nadrukkelijk gekeken naar eigentijdse themaparken.

Er komt daarom een centraal plein, Floriade Plaza,

waar ieder themaveld zijn eigen verbindingsslag krijgt. 'Geen traditionele rondwandeling,' zegt Boon. 'De opzet is de bezoekers zo snel mogelijk te verdelen over het park.'

DUURZAME NABESTEMMING

Maar 'beleving' was niet het enige trefwoord waarmee rekening gehouden moest worden; ook 'duurzaamheid' vond nadrukkelijk een plek in het ontwerp/concept. De op de filosofie 'Cradle to Cradle' (C2C) gebaseerde 'Floriade Venlo Principles' zijn een belangrijke inspiratiebron voor de ontwikkeling van de regio. 'Een van de voorwaarden die we in ons achterhoofd moesten houden, was dat het park ook na de Floriade als aantrekkelijk terrein overeind moest blijven. Het is namelijk de bedoeling dat het dan een bedrijventerrein wordt waarin groen en werken met elkaar verbonden zijn,' aldus John Boon. 'Voor mij is dat een uitgangspunt waarbij duurzaamheid om de hoek komt kijken. Ook C2C is een bepalende gedachte. Deze gedachte gaat uit van afval is voedsel. Zo ontstaan duurzame kringlopen. Een boom is daar een mooi voorbeeld van. In het ontwerp van het Floriadepark hebben we deze kringloopgedachte niet alleen doorgetrokken in het gebruik van materialen, maar ook op procesniveau. Bijvoorbeeld met de aanleg van riolering. Heb je die nodig of zijn er andere oplossingen voor? Kunnen we bijvoorbeeld de urine die opgevangen wordt in de wc's gebruiken als meststof? Bij het onderzoeken van deze vraagstukken hebben we gemerkt dat het Floriadepark zelf soms te klein is om in dit soort

kringlopen te voorzien. Maar als het park straks als bedrijventerrein deel uitmaakt van 'Klaverjcie 4' (de naam van een omvangrijk agro-industrieel en logistiek werklanschap aan de westzijde van Venlo, red.) dan ontstaat er wel een groter geheel waarin zulke kringlopen mogelijk zijn. Voor zover dat mogelijk was hebben we daar bij de aanleg al rekening mee gehouden, zoals slimme efficiënte energievoorziening via 'Smart Grid'.

VOLLE PLANNING

Ook moest het ontwerpteam rekening houden met het masterplan van architect Jo Coenen. Hij ontwierp de basis voor het groene bedrijventerrein. 'Gelukkig met voldoende ruimte en vrijheden voor ons,' zegt Boon. Evelien De Mey vult aan: 'Jo Coenen tekende een redelijk globaal plan: er is vooral aangegeven waar in de toekomst bebouwing moet komen, waar wegen en waar groen en water.' 'Inderdaad,' zegt Boon, 'Het Masterplan heeft krachtige vormen en maakt duidelijke keuzes; bevat ordenende streppen bebouwing en houdt rekening met een royale groene setting. Wij zetten met het Floriadepark de eerste stap in de ontwikkeling. Op zo'n manier kun je een kwaliteit toevoegen aan de publieke ruimte van zo'n bedrijventerrein die veel van die terreinen elders ontberen.'

Verder waren er ook beperkingen in tijd en geld. Zo lag er bij aanvang van het project veertig miljoen euro klaar voor het hele pakket van ontwerp tot uitvoering. Bovendien was het tijdsplan ook helder. De Mey: 'Op 5 april 2012 gaat de Floriade

Verkozing gebruikte kleuren:
groen = Groen Engine
blauw = Relax & Heal
roze = Education & Innovation
rood = Environment
oranje = World Show Stage

De wereldtuinbouwexpo Floriade wordt eens in de tien jaar georganiseerd, per traditie in de Randstad, maar in 2012 voor het eerst daarbuiten: in Venlo. De tentoonstelling opent op 5 april 2012 haar poorten en loopt dan nog tot met oktober van dat jaar. In Groen van augustus, september en oktober besteden we aandacht aan dit evenement. In dit nummer het eerste deel van dit driek, over het concept van de expositie.

V.b.n.b.: Centraal in het themaveld 'Environment' staan 120 heel bijzondere laan- en straatbomen.

Dat je vanuit verschillende perspectieven naar innovaties moet kijken laat deze luchtfoto van het themaveld 'Education & Innovation' zien.

Het totale Floriadepark in vogelvlucht.

VIJF THEMA'S EN EEN BASISPLAN

1 Green Engine

Dit gebied gaat uit van de gedachte dat de tuinbouw de groene motor is van de Nederlandse economie. Er is aandacht voor de hele keten van veredeling tot aan de distributie toe. Duurzaamheid is een belangrijke kernwaarde. Het gebied heeft een industriële vormgeving, grootschalig, rechte lijnen.

2 Relax & Heal

Dit gebied gaat dieper in op de betekenis van groen voor het geestelijk en lichamelijke welzijn van de mens. Qua vormgeving wordt hier vooral gebruik gemaakt van organische vormen die refereren aan het menselijke lichaam.

3 Education & Innovation

De tuinbouw is heel sterk een innovatieve sector. Dit gebied zoomt specifiek in op innovaties en het hoogwaardige Nederlandse tuinbouwonderwijs. Om te leren of te innoveren moet je dingen vanuit verschillende perspectieven bekijken. Het ontwerp maakt (letterlijk) gebruik van deze verschillende perspectieven. Dat gebeurt door grondlichamen en gerende lijnen. Deze andere blik, brengt nieuwe inzichten met zich mee.

4 Environment

In dit gebied staat de betekenis van groen voor de woon- en werkomgeving centraal. Park en stad horen bij elkaar. Net zo goed als dat tuinen en halskens een belangrijk onderdeel van een huis uitmaken. In de vormgeving en de gebruikte materialen wordt gerefereerd aan stedelijke gebieden. De beplanting biedt inspiratie voor toepassing in je eigen tuin of het openbaar groen. Centraal in dit veld liggen vijftien designtuinen waarin 120 hele bijzonder laan- en straatbomen verwerkt zijn. In de buitenrand komen inzendingen gebaseerd op het thema.

5 World Show Stage

In dit gebied wordt de tuinbouw aan kunst en cultuur gekoppeld. Er is gekozen voor speelse, frivole vormen en intense kleuren. De waterpartij fungeert als basis waaromheen van alles te beleven valt.

OVER DE FLORIADE 2012

open. Er is geen uitstel mogelijk. Dat leek heel ver weg op het moment dat we eraan begonnen, maar eigenlijk zat de planning vanaf dag 1 helemaal vol!

CULTUURHISTORIE

De uitvoering van het concept ligt mooi op schema. Veel grote ingrepen in het gebied zelf zijn klaar. Waterpartijen zijn gegraven en van het zand zijn heuvels aangelegd. Langzaam krijgt de aankleding steeds verder vorm. Daarbij is het aanwezige bos de natuurlijke begrenzer of het neutrale terrein. De Mey: 'Eerst hadden we de idee dat er in het bos ook nog iets moest gebeuren, maar via Vision XS, een Engels bureau gespecialiseerd in de psychologische kant van commerciële pretparken begrepen we dat het juist heel goed is om deze neutrale zones te hebben. Zo kan het hoofd zich leegmaken voor een volgende ervaring. Het bos laten we dus als een authentiek rustpunt, het groene casco voor het terrein. Maar wel - en dat is het mooie - maken we gebruik van de natuurlijke cultuurhistorie die in het bos aanwezig is. Zo zijn er diverse oude grafheuvels zichtbaar of natuurlijke wallen waarmee in de Middeleeuwen het landbouwgebied werd gescheiden van de woeste gronden. En er zijn overblijfselen te vinden van een Mariakapel. Allemaal mooie elementen die de cultuurhistorie van de plek laten zien.'

PRACHTIG CADEAU

Beide ontwerpers kijken uit naar het moment dat ook de inzenders aan de slag gaan in 'hun park'. De Mey: 'We hebben het park zo ontworpen dat er straks, als alle inzenders van de Floriade hun paviljoen hebben opgebouwd, toch een eenheid

Arcadis is verantwoordelijk voor het projectmanagement, het ontwerp, de engineering en de uitvoering van het Floriadepark van 2012. Voor het ontwerp en de cultuurtechnische aspecten wordt samengewerkt met Copijn Tuin- en Landschapsarchitecten. Arcadis is samen met partner Dura Vermeer verantwoordelijk voor de uitvoering.

Na afloop van het evenement wordt het terrein doorontwikkeld tot een exclusief businesspark: Venlo GreenPark. Veel van het Floriadepark blijft daarbij als buitenruimte behouden.

Het centrale thema van de Floriade 2012 is 'Living nature'. De centrale gedachte hierbij is dat tuinbouw een bepalende factor is voor de kwaliteit van leven.

Het ontwerpteam bestaat uit John Boon en Leonieke Heldens (beiden van Arcadis) en Evelien De Mey, Carola Rijpkema, Judit Looenen, Sanne Horn en Alices den Hartog (allen van Copijn). Verder zijn er bijdragen van Wouter Schik (Arcadis), Leon Vink (Arcadis), Sander Rombout (Copijn), Gerwin de Vries (Copijn). Er wordt samengewerkt met Jan Mauritz (boomadvies), Jacqueline van der Kloet (beplanting), Jimmy Schneider (beplanting), Atelier Dreiseidl (waterelementen) en K2 architecten (gebouwen).

ontstaat in de diversiteit van de individuele inzendingen. En Boon voegt hieraan toe: 'De afwisseling tussen de vijf thematerreinen en het bestaande bos crussen maakt het terrein uniek en geeft het terrein de beleving van een park op leeftijd. En dat is een prachtig cadeau van de plek waarmee je aan de slag gaat. Een dagje Floriade wordt een aantrekkelijke dag uit voor het hele gezin. Zonder de eeuwen van een dierentuin en de achtbanen van een pretpark, maar wel met veel groen en een mooi cultuurprogramma.'

Landschapsontwerper Evelien De Mey van Copijn Tuin- en Landschapsarchitecten en hoofdontwerper John Boon van Arcadis kijken hoe de Floriade er bij staat.